

BİLGİ ÜZERİNE ÖZLÜ SÖZLER

(Derleyen: Prof.Dr.Coşkun Can Aktan)*

“Uygarlığımızın geleceği bilimsel düşünme alışkanlığımızın gitgide yayılmasına ve derinleşmesine bağlıdır.”

John Dewey

“Hikmetli bilgi, tecrübe ile desteklenmiş ve uygulanabilir özellikler taşıyan ilimdir... Hikmet, ilim ile sanatın birleşmesidir.”

Elmalılı M. Hamdi Yazır

“Hiç bilenlerle bilmeyenler bir olur mu?”

Kuran-ı Kerim, Zümer:9

“Fakat içlerinde ilimde derinleşmiş olanlar... var ya onlara pek yakında büyük mükafat vereceğiz.”

Kuran-ı Kerim, Nisa:162

* Coşkun Can Aktan, *Yeni Global Gerçekler, İstanbul: TÜGİAD Yayınları, 2000.*

“Yeryüzündeki alimler, gökteki yıldızlar gibidir.”

Hız. Muhammed

“Bir kuruluşun sahip olduğu yeri doldurulamaz tek sermaye insanların bilgi ve yeteneğidir.”

Andrew Carnegie

“İlim ilim bilmektir,
ilim kendin bilmektir,
Sen kendini bilmezsen,
Bu nice okumaktır.”

Yunus Emre

“İki şey dünyaya hükmeder; biri kılıç, diğeri düşünce. Kılıç, eninde sonunda düşünceye yenilir.”

Napolyon

“Şer'i şerifin bekası ilimledir. Ve ilmin bekası ulema iledir.”

Koçi Bey

“Dünya artık emek-yoğun, malzeme yoğun, enerji-yoğun değildir; bilgi yoğun olmaktadır.”

Peter Drucker

“Şaşılabacak kadar çok aklım olmalı!

Bazen, haftada bir kez aklımı başıma toplamam gerekiyor.”

Mark Twain

“ Bilmediğini bilmek en iyisidir. Bilmeyip de bildiğini sanmak tehlikeli bir hastalıktır.”

Lao-Tzu

“Dünyada her şey için, uygarlık için, yaşam için, başarı için en hakiki mürşit ilimdir, fendir. İlim ve fen haricinde mürşit aramak gaflettir, cehalettir, delalettir.”

Mustafa Kemal Atatürk

“Gerçek kurtuluş ancak cehaletin ortadan kaldırılmasıyla olur. Cehalet kaldırılmadıkça toplum yerinde kalıyor demektir, yerinde duran bir şey ise geriye gidiyor demektir.”

Mustafa Kemal Atatürk

“Hayatta en hakiki mürşit ilimdir.”

Mustafa Kemal Atatürk

“Bizim akıl, mantık ve zeka ile hareket etmek şiarımızdır. Bütün hayatımızı dolduran vak’alar bu hakikatin delilidirler.”

Mustafa Kemal Atatürk

“Türk milletinin elinde tuttuğu meş’ale müsbet ilim meş’alesidir.”

Mustafa Kemal Atatürk

“İlim ve fennin yaşadığımız her dakikadaki safhalarının gelişmesini kavramak ve izlemek şarttır.”

Mustafa Kemal Atatürk

“İnsan akıllı bir yaratıktır; böyle olduğu için de uygun gıdasını bilimden alır; fakat insanın bilgisinin alanı öylesine dardır ki, bilimden aldığı besinlerden ancak çok az bir kısmı için ümitlenilebilir.”

David Hume

“Biz hiçbir şey bilemeyiz. Doğru ancak gerçeğin derinliğinde bulunabilir.”

Democritus

“Evrende aklımızın kavrayamayacağı ve duygularımızla sezemeyebileceğimiz şeyler vardır.”

Ludwig von Mises

“Akıllı ve gerçekleri kullanan bir insan mükemmelere erişecektir. Doğa insanın akıl gücüne bir sınırlama getirmemiştir.”

Condorcet

“Bilgiye sahip olarak doğmuş birisi değilim. Öğretmeyi seviyorum ve öğrenmeye çalışıyorum.”

Konfüçyüs

“Bir şey bilmediğim dışında başka bir şey bilmiyorum.”

Sokrates

“Bilgiye sahip oldum mu? Bilmiyorum.”

Konfüçyüs

“İnsan akıbetinin efendisi değildir ve hiçbir zamanda olmayacaktır. İnsanın aklı onu daima bilinmeyen ve öngörülmeven yeni şeyler öğrenmeye doğru götürecektir.”

Friedrich A.von Hayek

“Bilebileceğimiz bir şey varsa o da hiçbir şey bilmediğimizdir ve az bilgi tehlikeli bir şeydir.”

Chuang-Tzu

“İnsan bilgisinin sınırları vardır.”

Bernard de Mandeville

“İnsanın aklı kendisine sınırlamalar getirilmesinden nefret eder.”

Joseph Addison

“İnsanın bilebileceği şeyler sınırlıdır ve kendisi gibi mükemmel değildir.”

Giovanni Battista Vico

“İnsanın varlığı sırla kuşatılmıştır. Bizim dar bilgimiz ve tecrübemiz sınırsız denizlerde bir küçük adadır sadece.”

John Stuart Mill

“Eğitim her şeydir. Şeftali bir zamanlar acı bir bademdi; karnabahar, üniversite eğitimi almış bir lahanadan başka bir şey değildir.”

Mark Twain

“Eğitimin yapamayacağı hiçbirşey yoktur. Hiçbir şey onun etki alanının dışında kalmaz. Kötü ahlakları iyiye çevirebilir; kötü ilkeleri yıkar ve yerine yenilerini koyar; insanları melekler seviyesine çıkarabilir.”

Mark Twain

“Genel bir kural olarak, yaşamdaki en başarılı insan, en iyi bilgiye sahip olandır.”

Benjamin Disraeli

“Birine göre adaletli olan şey, diğerine göre haksızlıktır; birine göre güzel olan, diğerine göre çirkindir; birine göre bilgelik olan, diğerine göre çılgınlıktır.”

Ralph Waldo Emerson

“Sana bir şeyi nasıl bilebileceğini öğreteyim mi?”

Bildiğin zaman bildiğini anla, bilmediğin zaman ise bilmediğini anla.”

Konfüçyüs

“Doğanın sonsuz gücü karşısında daha saygılı olmamız, bilgisizliğimizi, yetersizliğimizi bilmemiz gerekir.”

Michel de Montaigne

“Ben ne biliyorum.”

Michel de Montaigne

“Kesin olan bir şey var. Bir şeyin doğruluğundan şüphe etmek.

Şüphe etmek düşünmektir.

Düşünmekse var olmaktır.

Öyleyse var olduğum şüphesizdir.

Düşünüyorum, o halde varım.

İlk bilgim bu sağlam bilgidir.

Şimdi bütün öteki bilgileri bu bilgiden çıkarabilirim.”

Rene Descartes

“Eğer gerçeği gerçekten bilmek istiyorsan yaşamında bir kez olsun bütün şeyler hakkında şüphe et.”

Rene Descartes

“Bizim çıkış noktamız bireyin subjektivitesidir... Çıkış noktamızdan bakıldığında ‘düşünüyorum öyleyse varım’ gerçeğinden başka bir gerçek olamaz. Herhangi bir gerçekten önce, bir mutlak gerçek olmalıdır. Bu gerçeği kavramak basittir, zira bireyin varlığında mevcuttur.”

Rene Descartes

“Düşünüyorum, öyleyse varım.”

(*Cogito, ergo sum; je pense, donc je suis.*)

Rene Descartes

“İlk olarak, açık bir şekilde bilmediğim bir şeyi asla doğru olarak kabul etmem. İkinci olarak, doğru çözüme ulaşmak için incelediğim konuyu mümkün olduğu ölçüde küçük parçalara ayırır, ondan sonra analiz ederim. Üçüncü olarak, küçükten başlayarak büyüğe doğru adım adım ilerleyerek düşüncelerimi netleştirmeye çalışırım. Nihayet, son olarak, her durumun sonucunu ortaya koyar ve genel olarak gözden geçiririm.”

Rene Descartes

“Düşüncenin doğruluğu pratik doğrulamayla kanıtlanır.”

Bernardino Telesio

“Bir şey biliyorsam o da hiç bir şey bilmediğimdir.”

Sokrates

“Hiç bir şey bilmediğimi de kesin olarak bilmiyorum.”

Arksilaos

“Ebedi gerçeklik olmadığı gibi, mutlak doğru da yoktur.”

Friedrich Nietzsche

“Bilgelik için tek anahtar devamlı soru sormaktır... Şüphe ederek bir araştırmaya başlarız. Araştırmakla da doğruya ulaşırız.”

Peter Abelard

“Tecrübe bütün öğretmenlerin en iyisidir.”

Publius Syrus

“...Unutma ki, insanlığın yüzyıllardır öğrendikleri, sonsuz uzunlukta bir kumsaldaki tek bir kum taneciğinden daha fazla değildir.”

Xsentius

“İnsanın evrendeki durumu, bir kedinin kitaplıktaki durumu gibidir; görür ve dinler ama hiç bir şey anlamaz.”

William Jones

“Evren insan için uyumsuzdur ve bilinemez.”

Albert Camus

“İnsanın bilebileceği tek şey olan kendisiyle yetinmelidir.”

Protagoros

“Etraflıca çalış, doğru bir şekilde araştıır, dikkatlice düşün, düşündüklerini gözden geçir, ciddi ve samimi bir şekilde uygula.”

Konfüçyüs

“Bizler sırlarla dolu bir evrende bir rüyanın rüyasını görmekteyiz. Gerçekte bildiğimiz hiç bir şey yoktur. Bildiğimizi sandığımız şey sadece olaylardır. O olaylar ki, bilmediğimiz bir objeyle asla bilemeyeceğimiz bir sujenin birbirlerine olan ilgisinden doğmuştur.”

Immanuel Kant

“Doğuştan bilgi yoktur ve insan zekası doğduktan sonra dolmaya başlayan bomboş bir levha (tabula rasa) dır.”

John Locke

“İşe kesinliklerle başlayan, şüphelerle bitirir. Şüphelerle başlamaya razı olan, kesinliklerle bitirir.”

Francis Bacon

“Deneyiniz, deneyiniz, denemeden hiç bir şeye inanmayınız.”

Francis Bacon

“Bilgi güçtür.”

Francis Bacon

“Hala öğreniyorum.”

Michelangelo

“İlmin değeri de diğer mumlarn kendisinden ışık aldığı enerji kaynağına benzer.”

Nizamülmülk

“Sanayi toplumunun yakıtı paraydı. Bilgi toplumunda yakıt da, güç de bilgidir.”

John Kenneth Galbraith

“Üç türlü aristokrasi vardır; birincisi yaş ve kıdem; ikincisi servet; üçüncüsü akıl ve bilgidir. En şerefli sonuncusudur.”

Schopenhauer

“Kazandığımız aydınlık bize... bilgimiz vasıtasıyla verildi.”

John Milton

“Büyük şeyleri başarmak için bilgi ve cesaret gereklidir.”

Gracian

“Doğru düşünce bilgidir.”

Eflatun

“Bilginin elde edilmesi... bizi iyiye ulaştıracaktır.”

Eflatun

“Sadece şimdiyi değil, aynı zamanda gelecekteki gelişmeleri de açık bir şekilde öngörebilen bir kimse bilgiye sahiptir.”

Terence

“Sadece bir iyi vardır, bilgi; ve sadece bir kötü vardır, cehalet.”

Sokrates

“Bilgi sonsuza dek cehaleti yönetecektir.”

James Madison

“Bilgi ruhun gıdasıdır.”

Sokrates

“Mutluluk bilgi ile kazanılır.”

Eflatun

“Gerçek mutluluk mal ve mülke sahip olmak ile değil, akıl ve erdeme sahip olmak ile mümkündür.”

Aristo

“Eğer güneşe akıllıca bakmazsak, karanlık içinde kalırız.”

John Milton

“Hammadde, emek, zaman, mekan, sermaye ve öteki girdilere olan ihtiyacı azalttığı için, bilgi her şeyi ikame etmekte, ileri bir ekonominin merkezi haline gelmektedir. Ve bu gerçekleşikçe değeri hızla artmaktadır.”

Alvin-Heidi Toffler

“İçinde yaşadığımız yeni çağda, zenginlik bilginin ürünüdür. Bilgi, ekonominin başlıca hammaddesi ve en önemli ürünü haline gelmiş bulunuyor. Günümüzde zenginlik yaratmak için gerek duyulan sermaye varlıkları arazi, bedensel emek, imalat ve fabrikalar değildir. Bunların yerini bilgi almış durumdadır.”

Thomas A.Stewart

“İnsanlar kendi sahip olduğu zekayı, kaosa karşı bir düzen oluşturmak amacıyla kullanabilirler. Zeka sadece bilimsel sorun çözme amacı için değil, aynı zamanda insanlar arasında anlaşmayı sağlamak ve devam ettirmek için de önemlidir.”

James M. Buchanan

“Toplumun gerçek amacına, gerçek mutluluğuna ulaştırmak için iki orduya gerek vardır. Biri vatanın hayatını kurtaran asker ordusu, diğeri ulusun geleceğini yoğuran bilim ordusudur. Bu ordulardan her ikisi de aynı derece gerekli, kıymetlidir, her ikisi de hayatidir. Ancak bilim ordusunun kıymet ve kutsallığını anlatmak için şunu söyleyeyim ki, bilim ordusu, ölen ve öldüren birinci orduya, niçin ölüp, niçin öldürdüğünü öğreten ordudur.”

Mustafa Kemal Atatürk

“Bir ulusun asker ordusu ne kadar güçlü olursa olsun, kazandığı zafer ne kadar yüce olursa olsun, bir ulus ilim ordusuna sahip değilse, savaş meydanlarında kazanılmış zaferlerin sonu olmayacaktır. Bu nedenle bir an önce büyük, mükemmel bir ilim ordusuna sahip olma zorunluluğu vardır.”

Mustafa Kemal Atatürk

“İnsanlara eğitim ve bilgi sağla. Barış ve düzenin sağlanmasının kendi çıkarları için gerekli olduğunu onlara öğret.”

Thomas Jefferson

“Batıl inanç ve cehaletten oluşan fanatizm, bütün asırlar boyunca bir hastalık olmuştur.”

Voltaire

“Bağnazın kafası gözbebeği gibidir; ne kadar aydınlık olursa o kadar küçülür.”

Oliver Wendell Holmes Jr.

“Hiçbir acı cehaletten daha fazla zahmet verici değildir.”

Ali İbu Abu Talip

“Hiçbir şey bigotların vicdanından daha tehlikeli değildir.”

George Bernard Shaw

“Batıl inanç, zayıf akılların sahip olduğu dindir.”

Edmund Burke

“İnsanın cehaleti konusunda cahil olması daha kötüdür.”

Saint Jerome

“Bu dünyada hiçbir şey bilinçli cehaletten ve aptallıktan daha tehlikeli değildir.”

Martin Luther King

“Cehalet ne kadar fazla ise dogmatizm de o kadar büyüktür.”

Sir William Osler

“Asırlarca eğitimin bir devlet hizmeti olduğu keşfedilemedi (!) ve devlet eğitim işlerine karışmadı. Fakat ne zaman ki modern absolutizm (mutlakçılık) ortaya çıktı, o zaman devlet her şey üzerinde hak iddia etmeye başladı. Ticaret, sanayi, edebiyat, din ve diğer bir çok hizmetin devletin görevi olduğu deklare edildi. Bu hizmetler devlete havale edildi ve devlet tarafından kontrol edilmeye başlandı.”

Lord Acton

Bilgi, tek başına yeterli değildir. Daha doğru değerlendirmeler yapmak için bilginin tecrübe

“Tecrübe bilginin anasıdır.”

Cervantes

“Pratik, bütün öğretmenlerin en iyisidir.”

Publius Syrus

“Bilimlerin Anası: Tecrübe.”

Miguel de Cervantes

“Bütün sahip olduğumuz bilginin tecrübe ile başladığına şüphe yoktur.”

Immanuel Kant

“Sadece tecrübe sayesinde bir şeyler öğrenebiliriz ve hiçbir zaman bir olayı akıl yoluyla tamamen kavrayamayız.”

Friedrich A.Von Hayek

“Denemedikçe ne yapacağını hiç kimse bilemez.”

Publilius Syrus

“Tecrübe, hatalarımıza verdiğimiz addır.”

Oscar Wilde

“İyi bir akla sahip olmak yeterli değil, önemli olan akılı iyi kullanmaktır.”

Rene Descartes

“Bir insanın bilgisi vardır, pratiği yoktur, fakat bir diğerinin bilgisi de, pratiği de, yeterli tecrübesi de vardır. Bunu şöyle açıklayabiliriz: Bir şahıs bir hastalığın ilacını kitaplarda arar, bulur, okur, üstelik bütün ilaçların isimlerini de bilir, o kadar. Bir diğeri bütün ilaçların isimlerini bildiği gibi, hasta tedavi etmiş ve defalarca tecrübe yapmış ise, bu iki zat asla aynı olamaz.”

Nizamülmülk

“Sadece tecrübe ile test edilmiş bir sistemi ampirik ve bilimsel kabul edeceğim. Bir sistemin doğrulanabilirliği ya da yanlışlanabilirliği kriter olarak alınmalıdır.”

Karl Popper

“Öğrenme ilkesi insanın temiz karakterini ortaya çıkarmak, insanlara yeni yaşam vermek ve nihai iyiye ve doğruya ulaşmak demektir.”

Konfüçyüs

“İnsana hiçbir şey öğretemezsin; öğrenmeyi ancak kendi içinde bulacağını öğretebilirsin.”

Galileo

“Cehalet kötü bir bitki gibidir; diktatörler bu bitkiden istifade ederler; oysa demokrasilerde vatandaşların cehaletine katlanılamaz.”

Sir William Beveridge